

Versiune anonimată

Traducere

C-91/20 – 1

Cauza C-91/20

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

24 februarie 2020

Instanța de trimitere:

Bundesverwaltungsgericht (Germania)

Data deciziei de trimitere:

18 decembrie 2019

Recurentă-reclamantă:

LW

Intimată-pârâtă:

Republica Federală Germania

Copie

Bundesverwaltungsgericht [Curtea Administrativă Federală]

ORDONANȚĂ

[*omissis*]

VG5K511/18.A

dată
la 18 decembrie 2019
[*omissis*]

în cauza de contencios administrativ

privind copilul minor LW,

RO

reprezentat legal de părinții săi,

[*omissis*]

recurentă-reclamantă,

[*omissis*] **[OR. 2]**

împotriva

Republica Federală Germania,

[*omissis*]

intimată-pârâtă,

în ședința din 18 decembrie 2019, Secția I a

Bundesverwaltungsgericht

[*omissis*]

a dispus:

Suspendă procedura.

Adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene următoarele întrebări în vederea pronunțării unei decizii preliminare în temeiul articolului 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene:

1. Articolul 3 din Directiva 2011/95/UE trebuie interpretat în sensul că se opune unei dispoziții a unui stat membru în temeiul căreia copilului minor celibatar al unei persoane căreia i-a fost acordat statutul de refugiat, trebuie să i se acorde un statut de refugiat derivat din acesta (așa-numita protecție pentru refugiații membri de familie) și în cazul în care acest copil are – prin intermediul celuilalt părinte – și cetățenia altui stat care nu este identic cu țara de origine a refugiatului și de a cărui protecție poate beneficia?
2. Articolul 23 alineatul (2) din Directiva 2011/95/UE trebuie interpretat în sensul că limitarea potrivit căreia dreptul membrilor de familie la beneficiile prevăzute la articolele 24-35 din această directivă trebuie acordat numai în măsura în care acest lucru este compatibil cu statutul juridic personal al membrului de familie, se opune acordării în

favoarea copilului minor, în împrejurările descrise la prima întrebare, a statutului de refugiat derivat din statutul refugiatului recunoscut? **[OR. 3]**

3. Pentru răspunsul la prima și la a doua întrebare este important dacă pentru copil și părinții săi este posibil și rezonabil să își stabilească reședința în țara a cărei cetățenie o au copilul și mama sa, de a cărei protecție aceștia pot beneficia și care nu este identică cu țara de origine a refugiatului (a tatălui) sau este suficient ca unitatea familială să fie menținută pe teritoriul federal pe baza dispozițiilor dreptului de ședere?

Motivare:

I

- 1 Reclamanta născută pe teritoriul federal în [omissis] 2017 solicită acordarea statutului de refugiat în calitate de membru de familie. În orice caz, aceasta are cetățenie tunisiană. Aspectul dacă aceasta are și cetățenie siriană nu a fost stabilit de instanța de fond.
- 2 Mama născută în Libia a reclamantei este resortisantă tunisiană. În cererea sa de azil, ea a arătat că a avut reședința obișnuită în Libia până la plecarea sa din această țară. Cererea sa de azil a fost respinsă. Potrivit celor arătate de tatăl reclamantei, acesta este resortisant sirian de etnie arabă și de confesiune musulmană. Acestuia i-a fost acordat statutul de refugiat în octombrie 2015.
- 3 Prin decizia din 15 septembrie 2017, Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Oficiul Federal pentru Migrație și Refugiați din Germania, denumit în continuare „Bundesamt”) a respins cererea de azil a reclamantei ca vădit nefondată.
- 4 Prin hotărârea atacată din 17 ianuarie 2019, Verwaltungsgericht Cottbus [Tribunalul Administrativ din Cottbus] a anulat decizia din 15 septembrie 2017 în măsura în care cererea reclamantei de acordare a protecției pentru refugiați fusese respinsă ca vădit nefondată, iar nu doar ca nefondată, respingând în rest acțiunea. Reclamanta nu ar îndeplini condițiile necesare pentru acordarea statutului de refugiat, întrucât în Tunisia, „în orice caz, una dintre **[OR. 4]** țările de origine ale acesteia”, ea nu ar trebui să aibă temeri bine fondate de a fi persecutată. În temeiul principiului subsidiarității protecției internaționale a refugiaților, aceasta ar trebui să se prevaleze de o temere bine fondată de a fi persecutată în Siria pentru a beneficia de protecția statului tunisian a cărui cetățenie o are. Nici în legătură cu protecția refugiaților de care beneficiază tatăl său sirian în Germania, aceasta nu ar avea dreptul la acordarea protecției pentru refugiații membri de familie conform articolului 26 alineatul (5) prima teză coroborat cu alineatul (2) din AsylG. Astfel, ar fi contrar supremației dreptului Uniunii și, în special, principiului subsidiarității aplicabil de asemenea în cadrul acestuia, care ar fi un principiu general al dreptului de azil și al dreptului internațional al refugiaților, ca protecția internațională să se extindă la persoanele care, asemenea reclamantei, nu necesită

o protecție tocmai ca urmare a statutului lor personal – și, așadar, oarecum *a priori* – în calitate de resortisant al altui stat susceptibil să beneficieze de protecție.

5 În susținerea recursului, reclamanta arată că ar fi resortisantă tunisiană. Copiii minori ai părinților de origine națională diferită ar trebui să li se acorde statutul de refugiați membri de familie în temeiul articolului 26 alineatul (2) coroborat cu alineatul (5) din AsylG, inclusiv în cazul în care statutul de refugiat i-ar fi fost acordat doar unui singur părinte. Principiul subsidiarității protecției internaționale a refugiaților nu s-ar opune acestei abordări. Articolul 3 din Directiva 2011/95/UE ar permite unui stat membru să prevadă, în cazurile în care s-ar acorda protecție internațională unui membru al unei familii, extinderea beneficiului acestei protecții la alți membri ai acestei familii, cu condiția ca aceștia să nu intre sub incidența unei cauze de excludere prevăzute la articolul 12 din Directiva 2011/95/UE și ca situația lor să prezinte, ca urmare a necesității de menținere a unității familiei, o legătură cu logica protecției internaționale. În cadrul legislației, ar trebui să se țină seama în special de protecția minorilor și de interesul superior al copilului. Aceasta ar reieși, de asemenea, din articolele 3, 9, 18 și 22 din Convenția ONU privind drepturile copilului și din preambulul acesteia, precum și din comentariul comun redactat în acest scop la 16 noiembrie 2017.

6 Pârâta susține hotărârea atacată. [OR. 5]

II

7 Judecarea cauzei se suspendă. Este necesară o decizie a Curții de Justiție a Uniunii Europene (denumită în continuare „Curtea”) privind întrebările preliminare formulate în dispozitivul ordonanței, în temeiul articolului 267 TFUE. Aceste întrebări privesc interpretarea articolului 3 și a articolului 23 alineatul (2) din Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (JO L 337, p. 9, JO L, rectificare în JO 2017, L 167, p. 58), denumită în continuare „Directiva 2011/95/UE”.

8 1. În dreptul german, aprecierea juridică se efectuează în conformitate cu Legea privind azilul (denumită în continuare „AsylG”), în versiunea publicată la 2 septembrie 2008 (BGBl. I p. 1798), astfel cum a fost modificată ultima dată prin articolul 48 din legea din 20 noiembrie 2019 (BGBl. I p. 1626). În conformitate cu articolul 77 alineatul (1) prima parte a primei teze din AsylG, instanța sesizată cu litigiul în temeiul Legii privind azilul se întemeiază pe situația de fapt și de drept existentă la data ultimei ședințe.

9 Conform acesteia, cadrul juridic al litigiului îl constituie dispozițiile de drept național următoare:

Articolul 3 din AsylG

(1) Un străin este refugiat în sensul Convenției privind statutul refugiaților din 28 iulie 1951 [*omissis*] dacă acesta

1. ca urmare a unei temeri bine fondate de a fi persecutat din cauza rasei sale, a religiei, a naționalității, a opiniilor politice sau a apartenenței la un anumit grup social
2. se află în afara țării (de origine) a) al cărei cetățean este și care nu poate sau, din cauza acestei temeri, nu dorește să solicite protecția respectivei țări

[...]

Articolul 26 din AsylG

[...]

(2) Unui copil minor necăsătorit, care este minor la momentul cererii sale de azil și este copilul unui titular al dreptului la azil i se acordă, la cerere, dreptul de azil, în cazul în care [OR. 6] calitatea de titular al unui drept de azil a străinului nu mai este supusă niciunei căi de atac, iar această calitate nu poate fi anulată sau retrasă.

[...]

(5) În ceea ce privește membrii de familie în sensul punctelor 1-3 ai beneficiarului de protecție internațională, se aplică prin analogie punctele 1-4. Dreptul de azil este înlocuit de statutul de refugiat sau de statutul conferit de protecția subsidiară. [...]

[...]

- 10 2. Întrebările preliminare sunt relevante pentru soluționarea acțiunii principale și necesită a fi clarificate de Curte.
- 11 2.1 Întrebările preliminare sunt esențiale pentru soluționarea cererii reclamantei privind acordarea statutului de refugiat.
- 12 a) Reclamanta nu are dreptul la acordarea statutului de refugiat *iure proprio* [articolul 3 alineatul (4) din AsylG].
- 13 Persoanelor care au două sau mai multe cetățenii nu li se poate acorda statutul de refugiat dacă acestea pot beneficia de protecția uneia dintre țările a căror cetățeniei o au [*omissis*]. Aceasta rezultă din articolul 1 secțiunea A alineatul (2) al doilea paragraf din Convenția privind statutul refugiaților din 28 iulie 1951 (denumită în continuare „Convenția de la Geneva”), modificată prin Protocolul de la New York din 31 ianuarie 1967 [*omissis*] care exprimă principiul subsidiarității protecției internaționale a refugiaților. Potrivit acesteia, nu va fi considerată ca lipsită de protecția țării a cărei cetățenie o are nicio persoană care, fără un motiv valabil întemeiat pe o teamă justificată, nu a solicitat protecția uneia dintre țările a cărei cetățenie o are. Inclusiv persoanele care nu dețin decât o cetățenie, dar care, în legătură cu un alt stat, au o temere bine fondată de a fi persecutate (de exemplu, statul în care au avut reședința obișnuită), trebuie să se prevealeze în mod normal de protecția existentă din partea statului a căruia cetățenie o au [articolul 1

secțiunea A alineatul (2) primul paragraf din Convenția de la Geneva]. În acest sens trebuie interpretate și articolul 2 literele (d) și (n) din Directiva 2011/95/UE, precum și articolul 3 alineatul (1) din AsylG: numai persoana lipsită de protecție, întrucât nu beneficiază de o protecție efectivă din partea unei țări de origine în [OR. 7] sensul articolului 2 litera (n) din Directiva 2011/95/UE este refugiat în sensul articolului 2 litera (d) din Directiva 2011/95/UE [omissis]. În temeiul acestor principii, în privința reclamantei, este exclusă acordarea statutului de refugiat ca urmare a unei temeri bine fondate de a fi persecutată. Astfel, reclamanta poate beneficia de o protecție efectivă în Republica Tunisiană, una dintre țările sale de cetățenie. Nu există elemente potrivit cărora Republica Tunisiană nu ar fi dispusă și nu ar fi în măsură să acorde reclamantei protecția necesară împotriva persecuțiilor și a îndepărtării către Siria, țara de origine a tatălui său recunoscut ca refugiat, sau către o țară terță (expulzare sau returnare în lanț).

- 14 b) Cu toate acestea, reclamanta minoră îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 26 alineatul (5) prima și a doua teză coroborat cu alineatul (2) din AsylG pentru acordarea statutului de refugiat pentru copilul minor celibatar al unui părinte recunoscut ca refugiat. Potrivit celor arătate de reclamantă, tatălui sirian al acesteia i-a fost acordat statutul de refugiat. Articolul 26 alineatul (2) coroborat cu alineatul (5) prima și a doua teză din AsylG vizează și copiii născuți pe teritoriul federal ai unui refugiat recunoscut. Nu este necesar ca filiația să fi existat deja în statul în care refugiatul este persecutat. Dreptul național trebuie interpretat sub rezerva dreptului Uniunii în sensul că protecția refugiaților membri de familie trebuie acordată și atunci când un membru de familie are (de asemenea) cetățenia unui stat nepersecutor.
- 15 2.2 Întrebările preliminare necesită o clarificare din partea Curții de Justiție.
- 16 a) Prin intermediul primei întrebări preliminare, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, articolul 3 din Directiva 2011/95/UE trebuie interpretat în sensul că se opune reglementării prevăzute la articolul 26 alineatul (2) coroborat cu alineatul (5) prima și a doua teză din AsylG, potrivit căreia autoritățile naționale sunt obligate să acorde copilului minor celibatar al unui refugiat recunoscut statutul de refugiat, derivat din acesta, inclusiv în cazul în care copilul și celălalt părinte au cetățenia altei [OR. 8] țări care nu este identică cu țara de origine a refugiatului recunoscut și pot beneficia de protecția acestei țări.
- 17 Articolul 3 din Directiva 2011/95/UE permite statelor membre să adopte standarde mai favorabile pentru a decide care sunt persoanele care îndeplinesc condițiile de acordare a statutului de refugiat, în măsura în care aceste standarde sunt compatibile cu Directiva privind standardele.
- 18 aa) Jurisprudența Curții a precizat că un standard mai favorabil este compatibil cu Directiva 2011/95/UE atunci când acesta nu pune în pericol economia generală și obiectivele directivei. Sunt incompatibile standardele naționale care prevăd

acordarea statutului de refugiat resortisanților unor țări terțe sau apatrizilor aflați în situații fără nicio legătură cu logica protecției internaționale [Hotărârea Curții din 18 decembrie 2014, M’Bodj, C-542/13 (ECLI:EU:C:2014:2452), punctul 44]. Un caz de aplicare a unei astfel de absențe a legăturii cu logica protecției internaționale se află la baza cauzelor de excludere prevăzute la articolul 12 din Directiva 2011/95/UE. Astfel, rezerva prevăzută la articolul 3 din Directiva 2011/95/UE se opune, de exemplu, dispozițiilor naționale potrivit cărora se acordă statutul de refugiat persoanelor care sunt excluse de la recunoașterea acestui statut în temeiul articolului 12 alineatul (2) din Directiva 2011/95/UE [Hotărârea Curții din 9 noiembrie 2010, B și D, C-57/09 și C-101/09 (ECLI:EU:C:2010:661), punctul 115]. În cazul în care membrii de familie ai unui refugiat recunoscut nu intră sub incidența unei cauze de excludere prevăzute la articolul 12 din Directiva 2011/95/UE și situația lor prezintă, datorită necesității de menținere a unității familiei, o legătură cu logica protecției internaționale, articolul 3 din Directiva 2011/95/UE permite unui stat membru să prevadă extinderea beneficiului acestei protecții la alți membri ai acestei familii [Hotărârea Curții din 4 octombrie 2018, Ahmedbekova și Ahmedbekov, C-652/16 (ECLI:EU:C:2018:801), punctul 74].

- 19 Extinderea protecției internaționale la membrii apropiați ai familiei unui beneficiar de protecție internațională pe care articolul 26 din AsylG o prevede indiferent de existența motivelor de protecție în nume propriu, prezintă o funcție dublă în dreptul național. Pe de o parte, aceasta are legătură cu experiența conform căreia, în cadrul combaterii forțelor oponente, statele intolerante au tendința de a recurge, în locul **[OR. 9]** adversarului politic pe care nu îl pot controla, la persoane deosebit de apropiate de persoana persecutată, pentru a-și atinge totuși, într-un fel sau altul, obiectivul de reprimare a opiniilor divergente [*omissis*]. Acest context este evidențiat de considerentul (36) al Directivei 2011/95/UE. De regulă, pentru statul de origine al membrului de familie „titular principal”, deja recunoscut ca având dreptul la protecție este irelevant aspectul dacă alt membru de familie deține cetățenia altui stat în care este protejat împotriva persecuției. Pe de altă parte, articolul 26 din AsylG transpune într-un mod „excesiv” care nu este impus de dreptul Uniunii, protecția familială conferită de articolul 23 alineatul (2) din Directiva 2011/95/UE pentru membrii de familie care nu îndeplinesc ei înșiși condițiile pentru a beneficia de această protecție. Legiuitorul național nu garantează acestor persoane prin reglementări specifice beneficiile prevăzute la articolele 24-35 din Directiva 2011/95/UE. În vederea menținerii unității familiale, legiuitorul național garantează acest lucru prin acordarea protecției beneficiarului de protecție internațională și altor membrii de familie, și anume – cu excepția persoanelor care îndeplinesc cauzele personale de excludere prevăzute la articolul 12 alineatul (2) din Directiva 2011/95/UE [articolul 26 alineatul (4) din AsylG] –, independent de îndeplinirea motivelor de protecție în nume propriu. Având în vedere această dublă funcție, recunoașterea automată, în temeiul dreptului național, a statutului de refugiat membrilor de familie ai unei persoane căreia îi este acordat acest statut în temeiul regimului instituit prin Directiva 2011/95/UE, prezintă, de obicei, în orice caz, o legătură cu logica protecției internaționale (Hotărârea Curții din 4 octombrie 2018, C-652/16, punctul 72).

- 20 bb) Cu toate acestea, Curtea trebuie să clarifice, din perspectiva dreptului Uniunii, problema dacă acordarea protecției pentru refugiații membri de familie inclusiv acelor membri ai familiei refugiatului recunoscut, resortisanți ai unor țări terțe care dețin cetățenia altei țări care nu este identică cu țara de origine a refugiatului și de a cărei protecție beneficiază, este compatibilă cu economia generală și cu obiectivele Directivei 2011/95/UE sau dacă acest lucru este incompatibil cu statutul lor personal. **[OR. 10]**
- 21 (1) Diferite prevederi ale Directivei 2011/95/UE și ale Convenției de la Geneva care reflectă, fiecare, principiul subsidiarității protecției internaționale, ar putea indica existența unei incompatibilități. În conformitate cu considerentul (4) al Directivei 2011/95/UE, Convenția de la Geneva astfel cum a fost modificată prin Protocolul de la New York din 31 ianuarie 1967 constituie elementul-cheie al sistemului juridic internațional de protecție a refugiaților. În conformitate cu articolul 1 secțiunea A alineatul (2) primul paragraf din Convenția de la Geneva, pentru scopurile prezentei convenții, termenul de refugiat se va aplica oricărei persoane care, în urma unor evenimente survenite înainte de 1 ianuarie 1951 și a unor temeri justificate de a fi persecutată se află în afară țării a cărei cetățenie o are și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește protecția acestei țări. Potrivit articolului 1 secțiunea A alineatul (2) al doilea paragraf prima teză din Convenția de la Geneva, în cazul unei persoane care are mai multe cetățenii, expresia „țara a cărei cetățenie o are” vizează fiecare dintre țările a cărei cetățenie o are. În conformitate cu articolul 1 secțiunea A alineatul (2) al doilea paragraf a doua teză din Convenția de la Geneva, nu va fi considerată ca lipsită de protecția țării a cărei cetățenie o are nicio persoană care, fără un motiv valabil întemeiat pe o teamă justificată, nu a solicitat protecția uneia dintre țările a cărei cetățenie o are. Articolul 1 secțiunea A alineatul (2) din Convenția de la Geneva este expresia principiului subsidiarității protecției internaționale a refugiaților.
- 22 Acest principiu este reflectat în considerentele Directivei 2011/95/UE. Potrivit considerentului (12) al Directivei 2011/95/UE, obiectivul principal al prezentei directive este, printre altele, să se asigure că toate statele membre pun în aplicare criterii comune de identificare a persoanelor care au o nevoie reală de protecție internațională. Potrivit considerentului (15) al Directivei 2011/95/UE, resortisanții țărilor terțe a căror ședere este autorizată pe teritoriul statelor membre din motive care nu decurg din nevoia de protecție internațională, ci din motive de compasiune sau umanitare, cu titlu discreționar, nu intră în domeniul de aplicare a prezentei directive (a se vedea în acest sens de asemenea Hotărârea Curții din 18 decembrie 2014, C-542/13, punctul 46).
- 23 Pe fond, principiul subsidiarității internaționale este exprimat, de asemenea, la articolul 2 litera (a) din Directiva 2011/95/UE. Același aspect este valabil **[OR. 11]** în legătură cu articolul n alineatul (1) litera (c) din Directiva 2011/95/UE. Clauza de încetare indică în mod clar că o persoană care beneficiază de protecția propriei țări nu are nevoie de protecție internațională (UNHCR, Manual și orientări privind procedurile și criteriile pentru determinarea statutului de refugiat în conformitate cu Convenția din 1951 și cu Protocolul din 1967 privind statutul

refugiaților, versiunea din decembrie 2011 – versiunea în limba germană din 2013 –, punctul 129). De asemenea, articolul 23 alineatul (2) ultima teză din Directiva 2011/95/UE constituie, în parte, expresia materială a principiului subsidiarității protecției internaționale a refugiaților. În această privință, statutul juridic personal („personal legal status”/„statut juridique personnel”) este subordonat deținerii unei cetățenii diferite sau unei cetățenii suplimentare ([*omissis*] a se vedea în acest sens Conseil du Contentieux des Etrangers belgian în opinia căruia articolul 23 din Directiva 2011/95/UE amintește statelor membre necesitatea de a lua în considerare statutul juridic personal al membrilor de familie – „de exemplu, o cetățenie diferită” –, potrivit European Asylum Support Office, analiza juridică: „Condiții pentru acordarea protecției internaționale (Directiva 2011/95/UE)”, 2018, pagina. 109 și următoarea, nota de subsol 640). Compatibilitatea cu statutul juridic personal al membrului de familie este reluată de Înalțul Comisariat al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați la punctul 184 al publicației „Manual și orientări privind procedurile și criteriile pentru determinarea statutului de refugiat în conformitate cu Convenția din 1951 și cu Protocolul din 1967 privind statutul refugiaților”, neobligatorie din perspectiva dreptului internațional, dar în conformitate cu considerentul (22) al Directivei 2011/95/EU, care trebuie luată în considerare ca ajutor de interpretare în scopul unei aplicări unitare a dreptului. Aceasta prevede în legătură cu articolul 1 secțiunea A alineatul (2) al doilea paragraf a doua teză din Convenția de la Geneva:

„Potrivit principiului unității familiale, în cazul în care o persoană de referință din familie îndeplinește criteriile enunțate în definiție, membrii familiei sale vor beneficia, în mod normal, de statutul de refugiat. Desigur, unui membru al familiei acestuia nu ar trebui să i se acorde statutul formal de refugiat dacă acest statut ar fi incompatibil cu statutul său juridic personal; astfel, în anumite împrejurări, membrul unei familii de refugiați poate avea cetățenia țării de azil sau poate avea, de asemenea, cetățenia altei țări și poate beneficia de protecția acesteia. În astfel de împrejurări **[OR. 12]** nu ar fi necesar să i se acorde statutul de refugiat.”

(a se vedea în acest sens de asemenea Comitetul permanent al UNHCR, Questions relatives à la protection de la famille, documentul EC/49/SC/CRP.14 din 4 iunie 1999, punctul 9, <https://www.unhcr.org/fr/excom/standcom/4b30a6i8e/questions-relatives-protection-famille.html>).

- 24 În conformitate cu articolul 4 alineatul (3) litera (e) din Directiva 2011/95/UE, evaluarea unei cereri de protecție internațională se efectuează la nivel individual, luându-se în considerare dacă există probabilitatea rezonabilă ca solicitantul să se prevaleze de protecția unei alte țări în care ar putea solicita cetățenia. Norma transpune condițiile materiale reglementate în alte dispoziții, într-o misiune de control administrativ care, prin raportare la articolul 1 secțiunea A alineatul (2)

din Convenția de la Geneva, privește în special necesitatea unei anchete referitoare la deținerea mai multor cetățenii [*omissis*].

- 25 Din punct de vedere procedural, principiul subsidiarității protecției internaționale își găsește expresia, printre altele, în articolul 33 alineatul (2) litera (b) și în articolul 35 prima teză litera (b) din Directiva 2013/32/UE.
- 26 Din aceste considerații ar putea rezulta că extinderea automată a statutului de refugiat în temeiul dreptului național la un membru de familie având cetățenia altei țări care nu este identică cu țara de origine a refugiatului și de a cărei protecție poate beneficia, ar putea fi contrară directivei. Aceasta ar avea drept consecință faptul că unitatea familială nu ar putea fi menținută prin respectarea drepturilor care decurg din articolul 23 alineatul (2) din Directiva 2011/95/UE – astfel cum prevede dreptul național –, prin acordarea statutului în temeiul Directivei 2011/95/UE, ci în condițiile dispozițiilor dreptului de ședere în scopul reîntregirii familiei prin acordarea unui permis de ședere. **[OR. 13]**
- 27 (2) Pe de altă parte, compatibilitatea extinderii protecției refugiaților la reclamantă, în pofida cetățeniei sale tunisiene, este susținută de faptul că este vorba despre un statut derivat de refugiat care nu impune în mod precis ca membrul de familie să îndeplinească criteriile statutului de refugiat [articolul 2 litera (d) din Directiva 2011/95/UE] în nume propriu. Dacă este compatibil cu directiva să se acorde un astfel de statut derivat de refugiat membrilor de familie chiar și atunci când se stabilește că aceștia nu trebui să manifeste o teamă fondată de a fi persecutați, este dificil să se explice motivul pentru care existența unui stat de origine care acordă protecția, care nu este identic cu cel al refugiatului, ar trebui să excludă dreptul la recunoașterea statutului (derivat) de refugiat. Astfel, posibilitatea de a se prevala de protecția țării de origine nu constituie un motiv de excludere, distinct de definiția refugiatului. Prin urmare, este posibil ca extinderea protecției la membrul de familie să prezinte și în această situație, tocmai datorită necesității de menținere a unității familiale, o legătură cu logica protecției internaționale recunoscută refugiatului. În cauza Ahmedbekova, Curtea nu a reținut dacă unitatea familială în țara de refugiere a refugiatului ar putea fi asigurată și prin acordarea unui permis de ședere membrului de familie (a se vedea Hotărârea Curții în cauza Ahmedbekova din 4 octombrie 2018, C-652/16, punctul 73).
- 28 b) De asemenea, este necesar să se clarifice importanța care trebuie acordată rezervei privind compatibilitatea cu statutul juridic personal al membrului de familie prevăzut la articolul 23 alineatul (2) din Directiva 2011/95/UE. Rezerva compatibilității statutului juridic personal își are originea într-o propunere de modificare a Parlamentului European la propunerea Comisiei Europene privind Directiva 2004/83/CE ulterioară. Formularea „în măsura în care acest statut este incompatibil cu statutul său actual” a fost explicată la acel moment în sensul că anumiți membri de familie pot avea un statut juridic autonom și de altă natură care, în anumite împrejurări, poate fi incompatibil cu statutul conferit prin protecție internațională [Raportul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri

interne din 8 octombrie 2002 [COM(2001) 510 – C5-0573/2001 – 2001/0207(CNS), p. 17, amendamentul 22]. [OR. 14]

- 29 UNHCR interpretează rezerva în sensul că ar putea exista împrejurări în care principiul statutului juridic derivat nu ar trebui respectat, și anume în măsura în care membrii de familie doresc să solicite ei înșiși azil sau în măsura în care acordarea unui statut juridic derivat ar fi incompatibilă cu statutul juridic personal al acestora, de exemplu, atunci când au cetățenia țării gazdă sau pentru că pot invoca un standard mai favorabil ca urmare a cetățeniei lor [comentariul Înaltului Comisariat al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați – UNHCR – cu privire la articolul 23 alineatele (1) și (2) din Directiva 2004/83/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate, JO L 304/12 din 30 septembrie 2004, p. 33].
- 30 În doctrină se susține că destinatarii rezervei se limitează la cetățenii statului membru gazdă sau la cetățenii altui stat al Uniunii Europene ori la rezidenții pe termen lung resortisanți ai unei țări terțe [omissis]. Totuși, acest aspect nu reiese cu claritatea impusă din articolul 23 alineatul (2) din Directiva 2011/95/UE. Prin urmare, trebuie să se ridice problema dacă rezerva prevăzută la articolul 23 alineatul (2) din Directiva 2011/95/UE exclude de la beneficiile prevăzute la articolele 24-35 din Directiva 2011/95/UE membrii de familie care au cetățenia unui stat terț care nu este identic cu țara de origine a refugiatului și de a cărui protecție beneficiază, făcând astfel referire, în esență, la menținerea unității familiale în temeiul dreptului străinilor [omissis].
- 31 c) În sfârșit, instanța de trimitere solicită să se clarifice în ce măsură are incidență asupra răspunsului la prima și la a doua întrebare preliminară aspectul dacă este posibil și rezonabil ca, având în vedere statutul de refugiat al unui părinte și împrejurările de fapt ale speței, copilul minor celibatar și părinții săi să își stabilească reședința în țara [OR. 15] a cărei cetățenie o au copilul și unul dintre părinții, de a cărei protecție pot beneficia și care nu este identică cu țara de origine a celuilalt părinte recunoscut ca refugiat. În această privință, trebuie să se țină seama de faptul că, potrivit dreptului german, unitatea familială în statul membru gazdă poate fi menținută și pe baza dispozițiilor dreptului de ședere în scopul reîntregirii familiei, fără să existe însă în acest sens un drept necondiționat care să acopere toate situațiile care pot fi avute în vedere.
- 32 Stabilirea reședinței în țara de cetățenie a membrilor familiei sale ar fi imposibilă pentru refugiat dacă i s-ar refuza, de exemplu, chiar intrarea în această țară. Aceasta ar fi, în orice caz, nerezonabilă pentru el dacă ar trebui să se teamă că va fi îndepărtat către statul de persecuție sau că va fi expus pericolului de îndepărtare către un stat terț (expulzare sau returnare în lanț) (principiul nereturnării). Cu toate acestea, în situația în speță, caracterul rezonabil poate lipsi tocmai pentru motivul că refugiatul recunoscut într-un stat membru – dincolo de un simplu drept de

ședere – ar trebui să poată beneficia de toate drepturile în legătură cu statutul de refugiat; pentru refugiat, acest lucru nu este posibil în mod necondiționat decât în statul care i-a acordat statutul de refugiat [a se vedea de asemenea Ordonanța Curții din 13 noiembrie 2019, Hamed și Omar, C-540/17 și C-541/17 (ECLI:EU:C:2019:964), punctul 40]. În plus, nu se precizează în ce măsură trebuie să se ia în considerare în această privință și circumstanțele individuale care fac imposibilă sau nerezonabilă, în împrejurările de fapt, stabilirea refugiatului, a copilului minor celibatar sau a celuilalt părinte. În favoarea unei astfel de luări în considerare ar putea pleda principiul proporționalității.

[*omissis*]

DOCUMENT DE LUCRU